

בנוס מושלם לרכב

* ביטוח חובה
* פוליסה תקנית
נזקי רכוש
נזקי צד שלישי
* הרחבות וכיסויים נוספים

מהדורת דצמבר 2007

תוכן עניינים

פוליסה לביטוח רכב חובה

פוליסה לביטוח רכב פרטי ומסחרי עד 4 טון

פרק א' – ביטוח הרכב

פרק ב' – ביטוח אחריות כלפי צד שלישי בשל נזק רכוש

פרק ג' – ביטוח הגנה משפטית

פרק ד' – הרחבות וכיסויים נוספים

פרק ה' – תנאים כלליים לכל פרקי הפוליסה (למעט ביטוח חובה)

פוליסה לביטוח רכב חובה

הואיל ובעל הפוליסה פנה למבטח ששמו מצויין להלן בכתב ההצעה וההצהרה, מהווה בסיס לחוזה ביטוח זה וחלק בלתי נפרד ממנו ובתנאי ששולמה כחוק הפרמיה בגין תעודת הביטוח עבור כלי הרכב המבטוח, מעידה פוליסה זו כדלקמן:

1. פרשנות

- א. "החברה" פירושה - "שומרה" חברה לביטוח בע"מ.
- ב. "המבטח" פירושו - החברה המבטחת בביטוח על פי פוליסה זו.
- ג. "מבוטח" או "המבטוח" פירושו - בעל הפוליסה וכל אדם אחר הנכלל (או שלפי סעיף 9 להלן רואים אותו כנכלל) בין בני האדם הרשאים לנהוג בכלי הרכב.
- ד. "תקופת הביטוח" פירושה - התקופה המתחילה במועד בו הוחתמה תעודת הביטוח בחותמת הבנק ולא לפני המועד המופיע בתעודת הביטוח ומסתיימת בתאריך פקיעת הביטוח הנקוב בתעודת הביטוח.
- ה. "הנוהג" פירושו - המשתמש בכלי הרכב בתנאי שהוא נכלל בין בני האדם הרשאים לנהוג בכלי הרכב.
- ו. "חוק נפגעי תאונות" פירושו - חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים תשל"ה 1975.
- ז. "נזקי גוף" פירושו - כמשמעותו בחוק נפגעי תאונות הנ"ל.
- ח. "מדינת ישראל" פירושה - לרבות השטחים המחוזקים על-ידי צה"ל.
- ט. "כלי רכב" פירושו - כלי הרכב המתואר בתעודת הביטוח.

2. תחולת הביטוח

- בכפיפות לתנאים, לחריגים ולהגבלות שבפוליסה זו, יפצה המבטח:
- א. את בעל הפוליסה ואת הנוהג, עבור כל סכום שיהיו חייבים לשלמו על פי חוק נפגעי תאונות, בשל נזק גוף שנגרם בתאונות דרכים שמעורב בה כלי הרכב, שאירעה תוך תקופת הביטוח, ועל פי דין ישראלי אחר - בשל מותו או חבלת גופו של אדם שנגרמו על ידי השימוש בכלי הרכב או עקב השימוש בכלי הרכב, שנעשה תוך תקופת הביטוח.
  - ב. את הנוהג, על נזק גוף שנגרם לו בתאונות דרכים שמעורב בה כלי הרכב. שאירעה תוך תקופת הביטוח, בסכום השווה לסכום הפיצוי שהוא היה זכאי לקבלו, על פי חוק נפגעי תאונות, בשל נזק הגוף האמור, אילו אירעה תאונת הדרכים האמורה שעה שכלי הרכב היה נהוג בידי אחר.

3. חריגים לביטוח על פי פוליסה זו

- על אף האמור בפוליסה זו, לא יהיה המבטח אחראי לתשלום כלשהו על פי פוליסה זו:
- א. למי שאינו זכאי לפיצויים מכח הוראות חוק נפגעי תאונות בדבר הגבלת הזכאות לפיצויים.
  - ב. עבור או בגין תאונות דרכים, נזק או חבות שנגרמו או ארעו:
    1. מחוץ לגבולות מדינת ישראל.
    2. שעה שנעשה בכלי הרכב שימוש שלא בהתאם להגבלות לגבי השימוש בכלי הרכב המפורטות בתעודת הביטוח. תעודת הביטוח מהווה חלק בלתי נפרד מפוליסה זו.
    3. שעה שכלי הרכב היה נהוג או נעשה בו שימוש, בידי אדם שאינו נכלל בין הרשאים לנהוג בכלי הרכב המפורט בתעודת הביטוח.
    4. במישרין או בעקיפין על ידי פלישה, פעולת איבה, אויב, צבא, טרור, מלחמה, (בין אם הוכרזה ובין שלא), אנשים הפועלים בדרך בלתי חוקית עבור ארגון פוליטי או בקשר עמו, מלחמת אזרחים, מרד, התקוממות, מהומות אזרחיות, תפיסת השלטון בידי הצבא או בדרך בלתי חוקית, פרעות, פעולות אנשים שובתים, מושבתים או הנוטלים חלק בסכסוך עבודה או בקשר עמו.

5. במישרין או בעקיפין על ידי קרינה מיננת, קרינה, זהום או חומרים רדיואקטיביים, התפוצצות או ביקוע גרעיניים, בעירת דלק גרעיני, לרבות תהליך כלשהו המכלכל את עצמו, בשל ביקוע גרעיני.

ג. עבור או בגין חבות שבחובה.

ד. עבור או בגין תביעה כלשהי שהוגשה מחוץ לגבולות מדינת ישראל, פשרה שהושגה בתביעה כאמור וכן עבור סכום כלשהו שנפסק בפסק דין או החלטה של בית משפט, בורר או רשות שיפוטית כלשהי מחוץ לגבולות מדינת ישראל וזאת בין אם אותו בית משפט, בורר או רשות שיפוטית התיימרו לפסוק לפי דיני מקום אירוע התאונה ובין אם לאו, בין אם הוכרז פסק הדין, פסק הבורר או החלטה כאכופים בישראל ובין אם לאו, בין אם ניתן פסק דין בישראל על יסוד תביעה, פשרה, פסק דין או החלטה כאמור ובין אם לאו.

4. "דרישה לענין תשלום תכוף על פי חוק נפגעי תאונות

דרישת נפגע לתשלום תכוף של הוצאות ותשלומים חדשיים מכח הוראות סעיף 5 לחוק נפגעי תאונות, תחשב כאילו נמסרה לחברה כדן במועד בו הומצאו למבטח פרטים מלאים, בצירוף קבלות על הוצאות ובצירוף ראיות סבירות אחרות שנדרשו על ידי המבטח, בקשר לדרישה האמורה. במסגרת סמכויותיו לדרוש מהנפגע להמציא לו ראיות לביסוס דרישתו לתשלום תכוף, זכאי המבטח לדרוש מהנפגע לצרף לדרישתו האמורה המצאת פרטים מאומתת בתצהיר כדן, בנוסח שיש לצרפו לתביעה לתשלום תכוף המוגשת לבית המשפט, בהתאם להוראות תקנות סדר דין מקוצר שהותקנו מכח סעיף 5 (ב) לחוק נפגעי תאונות. נמסרו למבטח פרטים מלאים, קבלות וראיות כאמור לעיל במועדים שונים, יראו את הדרישה כאילו נמסרה למבטח במאוחר מבין המועדים האמורים.

5. כתב כיסוי זמני

הוציא המבטח לבעל הפוליסה לפני הוצאותה של פוליסה זו כתב כיסוי זמני לגבי כלי הרכב יחולו ההוראות הבאות:

א. חל תאריך תחילת הביטוח על פי פוליסה זו לפני תאריך פקיעת הביטוח על פי כתב הכיסוי הזמני - יתבטל כתב הכיסוי הזמני מאליו בתאריך תחילת הביטוח על פי פוליסה זו.

ב. חל תאריך תחילת הביטוח על פי פוליסה זו לאחר תאריך פקיעת הביטוח על פי כתב הכיסוי הזמני - לא יחול הביטוח על פי פוליסה זו על השימוש בכלי הרכב בתקופה שבין תאריך פקיעת הביטוח על פי כתב הכיסוי הזמני לבין תאריך תחילת תקופת הביטוח לפי פוליסה זו.

6. איסור עשיית הודאה

המבוטח אינו רשאי לעשות כל הודאה, הצעה, הבטחה, ויתור, פשרה או תשלום או למסור מידע (פרט למידע שהמבוטח חייב למסור לפי כל דין) בקשר לתאונות דרכים או מאורע שכלי הרכב היה מעורב בהם, במישרין או בעקיפין, אלא אם ניתנה לכך הסכמת המבטח בכתב.

7. סמכות המבטח לנהל הליכים ולהסדיר תביעות

המבטח יהיה רשאי לפי בחירתו ליטול על עצמו בשמו של המבוטח את ההגנה והטיפול בכל תביעה או הליך משפטי שהוגשו או העלולים להיות מוגשים, נגד המבוטח וכן רשאי המבטח לנהל או להגיש בשם המבוטח כל תביעה או הליך משפטי. המבטח יהיה רשאי להגיש בשם המבוטח ולטובתו הוא כל תביעה לפיצויים או נזקים בקשר עם מאורע המשמש או העלול לשמש יסוד לתביעה על פי הפוליסה. בניהול ההליכים שנזכרו לעיל יהיה המבטח רשאי לנהוג כראות עיניו והוא יהיה רשאי, לפי שיקול דעתו המוחלט, להסדיר כל דרישה (בין אם הוגשה תביעה לבית משפט ובין אם לאו), תביעה או הליך כאמור ולערוך כל הסכם או פשרה כראות עיניו.

המבטח יהיה רשאי לפעול על פי סעיף זה בעצמו או באמצעות עורכי דין שימונו על ידו, הכל כפי שימצא לנכון.

המבטח חייב לשתף פעולה עם המבטח ולהקל עליו במימוש הזכויות ובביצוע הסמכויות שהוענקו לו מכח פוליסה זו או מכח הדין הכללי.

8. חובת זהירות ובדיקת הרכב

א. על המבטח לנקוט באמצעים סבירים לשמירת כלי הרכב במצב תקין.
ב. המבטח חייב להעמיד את כלי הרכב לרשות המבטח לצורך בדיקתו, באם נדרש לעשות כן, ובהקדם האפשרי לאחר שנדרש.

9. פטירת בעל הפוליסה

במקרה של פטירת בעל הפוליסה, תוך תקופת הביטוח, יפקע הביטוח על פי הפוליסה במועד תום תקופת הביטוח או כעבור 45 יום מתאריך תקופת פטירת בעל הפוליסה, הכל לפי המועד המוקדם יותר ויחולו ההוראות הבאות:
א. בכפיפות לתנאים, לחריגים ולהגבלות שבפוליסה זו יעמוד הביטוח לפיה, למשך התקופה הנזכרת לעיל, אך במקרה כזה יקרא סעיף 1 (ג) לפוליסה כאילו נאמר בו "יורש כלי הרכב" או "יורשי כלי הרכב" במקום "בעל הפוליסה" ויראו את היורש או היורשים האמורים כמי שנכללו בין בני האדם או סוגי בני האדם הזכאים לנהוג בכלי הרכב. כן יראו רשות לנהיגת כלי הרכב, שנתינה ע"י בעל הפוליסה בחייו, כנמשכת לאחר מותו.
ב. במקרה שמכח האמור בסעיף משנה (א) לעיל, יפקע הביטוח לפני מועד תום תקופת הביטוח, יחזיר המבטח ליורש או יורשי כלי הרכב את הפרמיה ששולמה על פי פוליסה זו בניכוי חלק יחסי בעד התקופה שבה היתה הפוליסה בתוקפה.
יורשי כלי הרכב יחזירו לחברה את תעודת הביטוח.

10. ביטול הפוליסה

א. המבטח רשאי לבטל את הפוליסה ע"י הודעה מוקדמת של 21 יום בדאר רשום ממוענת אל בעל הפוליסה לפי כתובתו הנקובה בפוליסה או לפי כתובת אחרת שבעל הפוליסה הודיע עליה למבטח בכתב. במקרה זה יחזיר המבטח לבעל הפוליסה את דמי הביטוח כמפורט בסעיף 11 להלן, בעד התקופה לאחר ביטול הביטוח.
על המבטח להחזיר את תעודת הביטוח המקורית, בדואר רשום ממוען לפי כתובת המבטח הנקובה או תמסר למבטח בכתובתו האמורה.
ב. בעל הפוליסה רשאי לבטל את הפוליסה ע"י הודעה למבטח, במקרה זה יחזיר המבטח לבעל הפוליסה את דמי הביטוח כמפורט בסעיף 11 להלן, בעד התקופה שלאחר ביטול הביטוח. הודעת ביטול לפי סעיף משנה זה בצירוף תעודת הביטוח המקורית ישלחו בדואר רשום ממוען לפי כתובת המבטח הנקובה בפוליסה או שבעל הפוליסה ימסור את התעודה למבטח בכתובתו האמורה כנגד קבלת אישור בכתב מאת המבטח על דבר המסירה.

11. החזר דמי ביטוח עקב ביטול הפוליסה

א. אם המבטח יבטל את הפוליסה לפני תום תקופת הביטוח המוסכמת והעילה לביטול אינה שהמבטח הפר את החוזה או ניסה להונות את המבטח, ישלם המבטח למבטח החזר לפי הגבוה מביין:
1. הסכום שהוא דורש ממבטח דומה לאותו סוג ביטוח ביום החזר הסכום המבטח, יחסית לתקופה שנותרה עד תום תקופת הביטוח המוסכמת.
2. הסכום שגבה מהמבטח יחסית לתקופה שנותרה עד תום תקופת הביטוח.
ב. כאשר ביטול הפוליסה הינו ביוזמת המבטח - ישאיר המבטח לעצמו דמי ביטוח כאילו נעשה הביטוח מלכתחילה לתקופה קצרה בהתאם למנגנון המפורט להלן:
1. בעד תקופה של עד שבעה ימים - 5% מדמי הביטוח השנתיים.

2. בעד תקופה העולה על 7 ימים 5% מדמי הביטוח השנתיים בצירוף 0.3% מדמי הביטוח השנתיים בעד כל יום ביטוח החל ביום השמיני.
- ג. כאשר ביטול הפוליסה נעשה בעקבות גניבת הרכב המבוטח, מכירת הרכב המבוטח או יציאתו מכלל שימוש - תחושב יתרת הזכות של המבוטח אצל המבטח לפי הסכום שגבה המבטח מהמבוטח, יחסית לתקופה שנותרה עד תום תקופת הביטוח.
- ד. החזרי הפרמיה יהיו צמודים למדד ויכללו את דמי הביטוח (לרבות הדמים), את התוספת למימון קרנית ואת התוספת למימון פעולות למניעת תאונת דרכים.
- ה. דמי הביטוח יוחזרו למבוטח גם במקרים בהם הוגשה תביעה לתשלום תגמולי ביטוח לפני ביטול הפוליסה.

12. מקום השיפוט

תביעות לפי פוליסה זו או בקשר אליה יוגשו ויתבררו אך ורק בבית המשפט המוסמך בישראל.

פוליסה לביטוח רכב פרטי ומסחרי עד 4 טון

מבוססת על קובץ התקנות 4970 מיום 21.9.86
(תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי) התשמ"ו 1986 על כל תיקונו.

נזקי רכוש לרכב ונזקי צד שלישי רכוש

פוליסה זו היא חוזה
בין

"שומרה" - חברה לביטוח בע"מ - (להלן: "המבוטח")

לבין

המבוטח ששמו מפורט ברשימה - (להלן: "המבוטח")

לפיה מסכים המבוטח, תמורת דמי ביטוח, לשפות את המבוטח למשך תקופת הביטוח, בשל אובדן או נזק שיגרם לרכב המבוטח עקב מקרה הביטוח ובשל נזק לרכוש צד שלישי הכל לפי תנאי פוליסה זו.

(להלן: "היקף הכיסוי"). דמי הביטוח, תקופת הביטוח, ההשתתפות העצמית וגבולות האחריות על פי פרק ב' נקובים ברשימה המהווה חלק בלתי נפרד מפוליסה זו.

הצעת הביטוח וההצהרה הכלולה בה, הינה הבסיס והיסוד לפוליסה זו ומהווה חלק בלתי נפרד ממנה. הפוליסה הוצאה על ידי החברה בהסתמך על ההצעה וההצהרה.

פרק א' – ביטוח הרכב

1. מקרה הביטוח

מקרה הביטוח הוא אובדן או נזק שנגרם לרכב הנקוב ברשימה בתקופת הביטוח לרבות למזגן האוויר שבו, לאמצעי המיגון שהותקנו בו לפי דרישת המבטח או לאביזריו הצמודים אליו או הנמצאים בו מכוח דין (להלן "הרכב") כתוצאה מאחד או יותר מהסיכונים המפורטים להלן, בתקופת הביטוח, ובלבד שהמבטח לא ויתר על כיסוי לפי סעיף זה, כולו או חלקו והכל כמצוין ב"רשימת" הפוליסה.

א. אש, ברק, התפוצצות, התלקחות.

ב. התנגשות מקרית, התהפכות ותאונה מכל סוג שהוא.

ג. גניבה.

ד. כל נזק שנגרם עקב גניבה, תוך כדי גניבה ובעת ניסיון גניבה.

ה. שיטפון, סערה, שלג וברד, התפרצות הר געש.

ו. מעשה זדון, אולם אם נגרם מקרה הביטוח בידי המבטח או בידי מי מטעמו במתכוון, פטור המבטח מחבותו.

* ניתן לבחור גם באחת מהחלופות הבאות בביטוח מקיף עפ"י פרק זה:

אפשרות א': מקיף חלקי - ללא נזקי גניבה (סעיף 1 ג' - מעלה בטל).

אפשרות ב': מקיף חלקי - ללא נזקי תאונה (סעיף 1 ב' - מעלה בטל).

חידוש הפוליסה (באם קיימת) יבוצע עפ"י התנאים והכיסויים הקיימים כפי שהם בפוליסה המסתיימת. אם יבחר המבטח לשנות הכיסוי עפ"י אחת מהאפשרויות הנ"ל עליו לפנות לסוכן הביטוח בחברה ולמלא הנספח המתאים הכולל חתימת המבטח והסוכן.

2. פריטים לא מכוסים

על אף האמור בסעיף 1 לעיל, המבטח לא ישפה את המבטח בשל:

א. אובדן או נזק למקלט רדיו, לרשמקול, לאנטנה, לטלוויזיה ולטלפון המותקנים ברכב ולכל רכוש אחר הנמצא ברכב ואינו חלק מאביזריו, אלא אם הוסכם אחרת בכתב ותמורת פרמיה נוספת.

ב. צמיגים, אלא אם ניזוקו או אבדו חלקים נוספים מהרכב עקב מקרה הביטוח.

3. קלקולים מכניים וחשמליים

קלקולים מכניים וחשמליים שייגרמו לרכב אינם מכוסים אלא אם נגרמו במהלך או עקב מקרה הביטוח.

4. דרכי הפיצוי

המבטח יוכל, על פי שיקול דעתו, לבחור בין דרכי הפיצוי הבאות:

תשלום ערך הנזק או האובדן במזומן, תיקון הרכב, החלפתו, ברכב מסוג ואיכות דומים או החלפת חלק ממנו.

5. חישוב הפיצוי

תגמולי הביטוח שייגעו למבטח לפי פרק זה, יחושבו וישולמו לפי שווי האובדן או הנזק לרכב ביום קרות מקרה הביטוח, לרבות נזק ישיר של ירידת ערך, בכפוף להשתתפות העצמית הנקובה ברשימה.

6. רכב באובדן גמור

א. נגרם לרכב אובדן גמור ישלם המבטח למבטח את מלוא ערך הרכב ביום קרות מקרה הביטוח או יוחלף ברכב מסוג ואיכות דומים. בפוליסה זו: "רכב באובדן גמור" - רכב ששמאי רכב קבע לגביו כי נתקיימו בו אחד מאלה:

1. הוא יצא מכלל שימוש והנזק הישיר שנגרם לו, למעט נזק ישיר שנגרם מירידת ערך, הוא 60% ומעלה משווי הרכב כולל מיסים.

2. הרכב אינו ניתן עוד לשיקום והוא נועד לפירוק בלבד.

3. אם הרכב נגנב ולא נמצא תוך 30 יום.

- ב . קבע שמאי מוסמך כי שיעור הנזק שנגרם לרכב הוא 50% ומעלה משווי הרכב סמוך לפני קרות מקרה הביטוח, רשאי המבטח לפצות את המבוטח כאילו היה אובדן גמור (להלן: "אובדן גמור להלכה").
- ג . שילם המבטח למבוטח את מלוא שווי הרכב או החליפו ברכב מסוג ואיכות דומים בשל אובדן גמור או בשל אובדן גמור להלכה, תעבור הבעלות בשרידי הרכב למבטח.
- ד . תוקף פוליסה זו יפקע עם שיפוי המבוטח בשל אובדן גמור או בשל אובדן גמור להלכה כאמור בסעיף זה ולא תהיה למבוטח זכות להחזר פרמיה.

7 . אובדן גמור לרכב שלא שילמו בעדו מיסים.

- א . אם נגרם אובדן גמור או אובדן גמור להלכה לרכב כתוצאה ממקרה ביטוח המכוסה בפוליסה זו ולא שולמו כל המיסים הממשלתיים בשל הרכב והמבטח החליט לא לתקן את הרכב, ישלם המבטח תגמולי ביטוח לפי שווי הרכב ללא מיסים או יחליפו ברכב אחר מסוג ואיכות דומים.
- ב . על אף האמור בסעיף קטן(א), מבטח שימציא למבטח הוכחה כי אינו זכאי לפטור חוזר ממיסים על רכב חליפי שהוא מתכוון לרכוש במקום הרכב שנגרם לו אובדן גמור או אובדן גמור להלכה, ישלם לו המבטח תגמולי ביטוח לפי שווי הרכב עובר ליום קרות מקרה הביטוח כאילו שולמו כל המיסים בעדו, או יחליפו ברכב מסוג ואיכות דומים.
- ג . לאחר תשלום תגמולי הביטוח או החלפת הרכב, רשאי המבטח לקבל מהמבוטח את זכויותיו ברכב ואם העברת זכויות אלו תלויה בתשלום מיסים כלשהם, יחול תשלום זה על המבטח.

8 . נזק חלקי

- א . אם תיקון הרכב יחייב החלפת המרכב או חלקים ממנו או פנס, ישא המבטח במלוא עלות החלפה זו.
- ב . במקרה של נזק לחלק של רכב שאינו מנוי בסעיף (א) לעיל, תהיה אחריות המבטח כמפורט להלן:
- 1 . החליף המבטח את החלק שאבד או ניזק – יוחלף החלק שאבד או ניזק בחלק הדומה לו בתכונותיו ובתיאורו בצרוף הוצאות התקנה.
  - 2 . בחר המבטח לשלם את ערך הנזק או האובדן במזומן – יחושב הסכום לתשלום כך שעבור רכב שגילו עד 9 שנים ישולם הנזק לפי ערכו של חלק דומה לזה שאבד או ניזק ללא ניכוי בלאי, ואילו לגבי רכב שגילו מעל 9 שנים ישולם הנזק לפי ערכו הממשי של החלק שאבד או ניזק (דהיינו – בניכוי בלאי) : לתשלומים האמורים יתווספו הוצאות התקנה. לעניין סעיף זה " גיל הרכב" – גיל הרכב כפי שצוין בפוליסה ואשר לפיו שולמו דמי הביטוח.

9 . כיסוי הוצאות

במקרה שהרכב יצא מכלל שימוש עקב סיכון המכוסה לפי פוליסה זו, ישא המבטח גם בהוצאות סבירות לשמירתו והעברתו למקום הקרוב ביותר שבו ניתן לתקן את הנזק.

10 . החלפת הרכב

- א . החליף המבוטח את הרכב בתוך תקופת הביטוח ורכש רכב חליפי, יוכל המבוטח, בהודעה למבטח, להעביר את הכיסוי לפי פוליסה זו לרכב החליפי.
- ב . היו ביום ההחלפה דמי הביטוח עבור הרכב המוחלף נמוכים מדמי הביטוח עבור הרכב החליפי, ישלם המבוטח למבטח את ההפרש, באופן יחסי לתקופת הביטוח שנותרה, תוך 30 יום מיום ההחלפה.
- ג . היו ביום ההחלפה דמי הביטוח עבור הרכב המוחלף גבוהים מדמי הביטוח עבור הרכב החליפי, ישלם המבטח למבוטח את ההפרש, באופן יחסי לתקופת הביטוח שנותרה, תוך 30 יום מיום ההחלפה.
- ד . אין באמור בסעיפים א' ב' ו- ג' למנוע ממבטח לדרוש תשלום לכיסוי הוצאותיו בשל העברת הכיסוי הביטוחי לפי תעריפיו המאושרים.

פרק ב' – ביטוח אחריות כלפי צד שלישי בשל נזקי רכוש

11 . מקרה הביטוח

מקרה הביטוח הוא חבות המבוטח בשל נזק שייגרם לרכוש של צד שלישי כתוצאה משימוש ברכב בתקופת הביטוח.

12 . גבולות הפיצוי

- א . המבטח ישלם בשם המבוטח את כל הסכומים שהמבוטח יהיה חייב לשלם בשל מקרה הביטוח, עד גבול האחריות הנקוב ברשימה לגבי נזקי רכוש של צד שלישי.
- ב . המבטח ישא גם בהוצאות משפט סבירות שעל המבוטח לשאת בשל מקרה הביטוח, וזאת אף מעל לסכום הביטוח.
- ג . על אף האמור לעיל אם נגרם מקרה הביטוח בזדון פטור המבטח מחבותו.

13 . הצמדת סכומי הביטוח

סכום הביטוח לעניין פרק זה ישתנה בהתאם לשינויים במדד בין המדד שפורסם סמוך לפני תחילת תקופת הביטוח לבין המדד שפורסם סמוך לפני קרות מקרה הביטוח. לעניין פרק זה "מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

14 . טיפול בתביעות צד שלישי

- א . המבטח רשאי ליטול על עצמו או לנהל בשם המבוטח את ההגנה או היישוב של כל תביעה וגם להתפשר בשמו של המבוטח בכל תביעה. למבטח יהיה שיקול דעת מלא בניהול כל הליכים משפטיים או ביישוב כל תביעה, המבוטח יושיט למבטח, לפי בקשתו, עזרה הנחוצה למבטח לצורך זה.
- ב . במקרה של תביעה או תביעות נגד המבוטח הנובעות ממקרה ביטוח אחד או מסדרת מקרים שאפשר ליחסם למקור אחד או לסיבה אחת, המכוסים לפי פרק זה של הפוליסה, יהא המבטח רשאי לשלם למבוטח את מלוא סכום הביטוח לפי פרק זה, ולאחר תשלום כזה יהא המבטח פטור מניהול התביעה או התביעות האמורות ולא תחול על המבטח שום אחריות נוספת בקשר לכך, חוץ מהוצאות משפט שקבע בית המשפט או הוצאות סבירות שהוצאו בקשר לתביעות האמורות.

15 . חריגים לחבות כלפי צד שלישי בנזקי רכוש

המבטח לא יהיה אחראי לתשלום כלשהו בשל חבות לעניין נזק לרכוש שבבעלות המבוטח או בבעלות נהג הרכב, או לרכוש הנמצא בפיקוחם או בשמירתם של המבוטח או של נהג הרכב או של אחד מבני ביתם.

פרק ג' – ביטוח הגנה משפטית

16. הגנה משפטית

א. הגדרות

"שכר טרחה" פירושו: שכר טרחת עורך דין לניהול הליכים במשפטיים פליליים בהתאם לשכר הקבוע בכללי לשכת עורכי הדין (התעריף המיונימלי) כפי שיעודכן מעת לעת.

ב. "הוצאות הגנה": פירושו: מיסי משפט, אגרות, דמי ביול מסמכים, העתקות פרטיכלים, שכר עדים, שכר מומחים, כפי שיקבע על ידי בית המשפט או בהתאם לקבוע בסדרי הדין הפלילי - **למעט כל קנס, פיצוי או עונש כספי המוטלים בגזר הדין.**

הכיסוי:

המבטח יעמיד למבוטח, על חשבוננו, עורך דין לשם מתן הגנה משפטית בהליכים פליליים שנפתחו נגדו למעט עבירות להן ברירת קנס בשל תאונה שנגרמה תוך כדי השימוש בכלי הרכב בהתאם לפוליסה ואשר בה נפגע אדם וגם או רכוש. לא העמיד המבטח עורך דין בהתאם לאמור לעיל, רשאי המבוטח לפנות לעורך דין על פי בחירתו. במקרה כזה יפצה המבטח את המבוטח ב"שכר טרחה" ו - "הוצאות הגנה" שישולמו ע"י המבוטח אך לא למעלה מסכומי הביטוח הנקובים ברשימה.

ג. הרחבת הכיסוי

ירצה המבוטח להגיש ערעור על החלטה בהליך פלילי, יגיש למבטח חוות דעת מפורטת ומנומקת של עורך דין, לפיה יש לדעת עורך הדין סיכוי סביר להצלחת הערעור. המבטח, לפי שיקול דעתו הבלעדי, ירחיב את הכיסוי לפי פרק זה ובגבולות האחריות דלעיל גם ל"שכר טרחה" ול"הוצאות הגנה" בערעור. מוצהר ומוסכם כי אישור המבטח בכתב ומראש, להגשת ערעור כאמור, יהיה תנאי מוקדם לחבות המבטח לפי הרחבה זו.

ד. חריגים

המבטח לא יהיה אחראי לכל תשלום בעת קרות התאונה היה הנהג תחת השפעת משקאות אלכוהוליים, סמים משכרים או כל חומר אחר המשפיע על עירנות הנהג או שיקול דעת בנהיגה.

ה. התנאות

1. המבטח יהיה רשאי לדרוש מאת המבוטח כתבי בית דין, פרטיכלים, חוות דעת מומחים, החלטות, פסקי דין וכל חומר המצוי בידי המבוטח או עורך הדין בשל ניהול ההליכים המשפטיים או בקשר אליהם, המבוטח יורה לעורך הדין להעמיד כל חומר כאמור לרשות המבטח עם דרישתו.

2. המבטח ישלם "שכר טרחה" ו/או "הוצאות הגנה" או הוצאות ערעור, הכל לפי העניין תוך 30 יום ממועד שהוצאו ההוצאות או ששולם שכר הטירחה כנגד הצגת קבלות מתאימות.

3. הודעה בכתב תינתן למבטח מיד לאחר קרות התאונה, לכל המאוחר 15 יום מתאריך התאונה. בכל מקרה על המבוטח להודיע למבטח על מועד קיום הדיון המשפטי שנקבע לפחות 7 ימים מראש. קיומו של סעיף זה מהווה תנאי מוקדם לאחריות המבטח לפי פרק זה.
4. כל מכתב, תביעה פלילית, הזמנה או הודעה משפטית, ישלחו למבטח מיד לאחר קבלתם על ידי המבוטח, כן תינתן למבטח הודעה בכתב, מיד לאחר שיוודע למבוטח כי הליכים משפטיים פליליים, חקירה משפטית או חקירת סיבות מוות, עומדים להתקיים בקשר עם מקרה כלשהו העלול לגרום לתביעה בתוקף פרק זה. קיומו של סעיף זה מהווה תנאי מוקדם לאחריות המבטח לפי פרק זה.
5. בעת תשלום נזק לפי סעיף זה, תנוכה מהמבוטח השתתפות עצמית בסכום הנקוב בדף הרשימה.

פרק ד' – הרחבות וכיסויים נוספים לפי בחירת המבוטח

הכיסוי על פי הרחבה כלשהי מבין ההרחבות שתפורטנה להלן הינו בתוקף אך ורק אם צויינה ההרחבה במפורש ברשימה כתקפה ובתמורה לתשלום פרמיה מתאימה הנקובה ברשימה. כל הרחבה כפופה לכל תנאי הפוליסה וחריגיה, אלא אם כן שונו במפורש כמפורט בהרחבה.

17. ביטוח מכשירים חשמליים

א. הגדרה:

מכשירים חשמליים פירושם: מקלט רדיו, רשמקול, נגן תקליטורים, רמקולים ומכשירי קשר בלבד. המבטח לא יהיה אחראי עבור אובדן או נזק לאנטנות, קלטות תקליטים ותקליטורים.

ב. הכיסוי:

הכיסוי על פי הרחבה זו הינו על פי פסקאות 1.א, 1.ב, 1.ה, 1.ו, כמפורט בפרק א' של הפוליסה (ביטוח רכב פרטי ומסחרי עד 4 טון) וכן גניבה לאחר פריצה לכלי הרכב, בכוח ואלומות שהותירו סימנים הנראים לעין ובתנאי שהרכב סגור ונעול.

ג. גבול האחריות:

אחריות המבטח לפי תוספת זו לא תעלה על שווים הממשי של המכשירים שניזוקו ביום הארוע ולא למעלה מסכום הביטוח הנקוב ברשימה ובכפוף להוכחת שווי המכשירים החשמליים.

ד. ביטוח חסר:

היה וערכם של המכשירים החשמליים שבוטחו על פי הרחבה זו יהיה בזמן קרות הארוע המבוטח גבוה מהסכום בו בוטחו, יחשב המבוטח כמבטח של עצמו בסכום ההפרש והוא יישא בהתאם לכך מחלק היחס של הנזק כל מכשיר ומכשיר כפוף לתנאי זה בנפרד.

18. ביטוח לאביזרים ותוספות מיוחדות לרכב

1. הגדרה

אביזרים ותוספות מיוחדים לרכב שאינם מהווים חלק סטנדרטי של דגם הרכב המבוטח כפי שפורטו ע"י המבוטח בטופס ההצעה או בכל דרך אחרת בכתב.

2. הכיסוי

הכיסוי לסעיף זה הוא בפני הסיכונים המפורטים בסעיף 1 (מקרה הביטוח) לפרק א' של הפוליסה (ביטוח הרכב).

3. גבול האחריות

אחריות המבטח לא תעלה על הערך הממשי של האביזרים והתוספות המיוחדים שניזוקו ביום הארוע, בצרוף הוצאות סבירות עבור התקנה ולא למעלה מסכום הביטוח הנקוב ברשימה בגין כיסוי זה.

4. ביטוח חסר

אם ערכו הכללי של הרכוש המבוטח על פי הרחבה זו יהיה בזמן קרות האירוע המבוטח, גדול מהסכום בו בוטח, יחשב המבוטח כמבטח של עצמו בסכום ההפרש והוא יישא בהתאם לכך בחלק היחסי של הנזק. כל פריט כפוף לתנאי זה בנפרד.

5. הצמדה

א. סכומי הביטוח לסעיפים אלו ישתנו בהתאם לשינויים במדד המחירים לצרכן המתפרסם מידי פעם מטעם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בין המדד שפורסם סמוך לפני תחילת הביטוח לבין המדד בפורסם סמוך לפני קרות מקרה הביטוח.

ב. סעיף זה יחול גם על השינויים בסכומי הביטוח במשך תקופת הביטוח החל מתאריך השינוי.

19. פיצוי על בסיס רכב חדש תמורת רכב ישן (עד 15%).

הכיסוי:

מוצהר ומוסכם בזה כי בניגוד לאמור בפרק א' - ביטוח הרכב - נזקי רכוש סעיף 6 - "רכב באובדן גמור" אם יגרם לרכב אובדן גמור או אובדן גמור להלכה, ישלם המבטח למבטוח תגמולי ביטוח כדי מלוא מחיר הרכישה של רכב חדש של אותו יצרן ומאותו דגם וסוג כולל תוספות מיוחדות לרכב אם נכללו בביטוח לפי פוליסה זו ובלבד שההשלמה הכספית לרכישה הרכב החדש לא תעלה על 15% (חמישה עשר אחוז) לפי חוברת השמאי לזו יצחק.

אם לא ניתן במועד תשלום תגמולי הביטוח, על פי הרחבה זו, לרכוש במדינת ישראל, מהיבואן המוסמך של אותו רכב, רכב חדש של אותו יצרן מאותו דגם וסוג - יפצה המבטח את המבטוח כדי מלוא מחיר השוק של הרכב המבטוח בתוספת פיצוי לרכישה רכב חדש מסוג דומה. תוספת הפיצוי במקרה כזה תיקבע לפי גילו של הרכב: תוספת של עד 15% ממחיר השוק של הרכב לרכב שגילו ביום קרות הנזק עד שנה. בכל מקרה הכיסוי מוגבל לרכב שגילו עד 12 חודש ביום מקרה הביטוח.

תנאים והגבלות מיוחדות לכיסוי:

הכיסוי ע"פ הרחבה זו יהיה בתוקף רק אם יתקיימו התנאים הבאים:

ברכב המבטוח קיימים כל מרכיבי המיגון כפי שנדרשו ע"י המבטח ופורטו ברשימת הפוליסה.

20. הרחבה בגין סיכוני רעידת אדמה

מוצהר ומוסכם בזה כי חריג ב (8) רעידת אדמה לסעיף 26 של תנאי הפוליסה מבוטל בזה.

21. הרחבה בגין סיכוני שביתות ומהומות

מוצהר ומוסכם בזה כי חריג ב (3) שביתות ומהומות לסעיף 26 של תנאי הפוליסה מבוטל בזה.

22. כינון נזק אוטומטי (החזרת היקף הכיסוי לקדמותו)

מוצהר ומוסכם בזה כי בניגוד לאמור בסעיף 33 בפרק התנאים הכלליים (פרק ה') במקרה בו נגרם לרכב נזק מכוסה, אשר אינו מהווה אובדן מוחלט, יוחזר היקף חבותו של המבטח לפי פוליסה זו לקדמותו לאחר קרות מקרה הביטוח.

23. זכות לגרור נגרר.

הביטוח על פי פרק ב' אחריות כלפי צד שלישי בגין נזקי רכוש מורחב לכלול את חבות המבטוח בגין נזק שייגרם לרכוש של צד שלישי:

1. על ידי כלי הרכב המבטוח בהיותו גורר נגרר כלשהו אם הוא מחובר לרכב המבטוח למטרת גרירה.

2. על ידי נגרר כלשהו אם הוא מחובר לרכב המבוטח למטרת גרירה.
הכיסוי על פי הרחב זה לא יחול:
- א. על נזק שייגרם על ידי רכב ממונע שיצא משימוש ונגרר בתמורה או בשכר.
  - ב. על נזק שייגרם לנגרר עצמו או לרכוש המובל עליו.

פרק ה' – תנאים כלליים לכל פרקי הפוליסה (לא כולל ביטוח חובה).

24 . בני אדם הרשאים לנהוג ברכב

בני אדם הרשאים לנהוג ברכב יהיו אחד או יותר מהמפורטים להלן, כפי שפורט ברשימה ובתנאי שהם בעלי רישיון נהיגה בר תוקף בישראל לנהיגת רכב מסוג הרכב המבוטח או שהיו בעלי רישיון כאמור בתאריך כלשהו במשך 24 החודשים שקדמו לנהיגה ברכב ולא נפסלו מלקבל או להחזיק רישיון כזה על פי הוראות חיקוק, פסק דין, החלטת בית משפט או רשות מוסמכת אחרת:

- 1 . המבוטח.
- 2 . אדם ששמו נקוב ברשימה.
- 3 . אדם הנוהג לפי הוראות המבוטח או ברשותו.
- 4 . אדם הנמצא בשירות המבוטח ונוהג לפי הוראתו או ברשותו.
- 5 . אדם הנוהג ברשות המבוטח ובלווית אדם מהמנויים בפסקאות (1) עד (4) לעיל.
- 6 . אדם חסר רישיון נהיגה כמצויין בראש הסעיף, בתנאי שהוא מלווה בידי מורה נהיגה מוסמך בעל רישיון להוראת נהיגה או בעת מבחן נהיגה רשמי מטעם משרד התחבורה, בתנאי שהאדם מלווה בבוחן מטעם משרד התחבורה.

25 . השימוש ברכב

השימוש ברכב יהיה למטרות חברתיות ופרטיות ולמטרת עסקו של המבוטח ולאחת או יותר מהמטרות המנויות להלן אם וכפי שפורט במפרט:

- 1 . הוראת נהיגה;
- 2 . הסעת נוסעים בשכר למטרות רווח.
- 3 . השכרה;
- 4 . עבודות חקלאיות;
- 5 . סחר ברכב;
- 6 . גרירה בשכר;
- 7 . תחרות ומבחני כושר הרכב;
- 8 . הובלת סחורות בשכר.

26 . חריגים כלליים לחבות החברה

א . פוליסה זו אינה מכסה אובדן, נזק או חבות שארעו מחוץ לשטח מדינת ישראל, איזור יהודה ושומרון ואיזור חבל עזה.

ב . פוליסה זו אינה מכסה:

- 1 . נזק תוצאתי.
- 2 . אובדן או נזק שנגרמו בעת שהרכב היה מגויס לצה"ל.
- 3 . אובדן או נזק שנגרמו בשל פעולות שובתים, פעולות משביתים, מהומות, אלא אם הוסכם אחרת וצויין במפורש ברשימה.
- 4 . תביעה הנובעת מחבות שבחובה.
- 5 . אובדן או נזק שנגרמו בשל היות נהג הרכב נתון להשפעת סמים.
- 6 . אובדן או נזק שהם תוצאה של מלחמה, פעולת אויב, פיגועים חבלניים, התקוממות צבאית או עממית, מהפכה.
- 7 . אובדן או נזק שהם תוצאה של קרינה מייננת, זיהום רדיואקטיבי, תהליכים גרעיניים וכל אובדן או נזק עקב חומר גרעיני או פסולת גרעינית.
- 8 . אובדן או נזק שהם תוצאה של רעידת אדמה – אלא אם הוסכם אחרת וצויין במפורש ברשימה.

27 . גילוי ושינוי בעניין מהותי

א . פוליסה זו הוצאה על סמך התשובות שנתן המבוטח בכתב למבטח על כל השאלות שנשאל בהצעה ששימשה בסיס לפוליסה או בכל דרך אחרת כפי שנתבקש ועל סמך הנחתו של המבטח שהמבוטח השיב תשובות מלאות וכנות על השאלות שנשאל כאמור, לא הסתיר בכוונת מרמה עניין שהוא ידע כי הוא מהותי למבטח לצורך הערכת הסיכונים המבוטחים ונקט באמצעים למניעת נזקים שהמבטח דרש נקיטתם להקלת הסיכונים המבוטחים לפי פוליסה זו.

- ב . עניין מהותי הוא עניין ששאלה לגביו הוצגה בהצעת הביטוח או בכל דרך אחרת בכתב ומבלי לגרוע מכלליות האמור גם עניינים אלה:
- 1 . סוג הרכב, שנת יצורו, מספר הרישוי שלו, התוצר והדגם שלו, סוג תיבת ההילוכים.
  - 2 . פטור ממיסים לגבי הרכב במידה שישנו.
  - 3 . תיאור השימוש ברכב והמקום שבו הוא מוחזק בדרך כלל.
  - 4 . זהות הבעלים או המחזיקים דרך קבע ברכב ועיסוקיהם, תאונות שהיו מעורבים בהן ועבירות תנועה שבהן הורשעו בשלוש השנים שקדמו לעשיית הביטוח על פי פוליסה זו פרט לעבירות תנועה שיש לגביהן ברירת קנס.
  - 5 . נזקים שאירעו לרכב בשלוש השנים האחרונות כתוצאה מסיכונים הכלולים בביטוח זה.
  - 6 . פרטים אודות מבטחים קודמים שביטחו את הרכב, במידה שהיו ודרישות מיוחדות שדרשו מבטחים קודמים, במידה ודרשו.

ג . לא השיב המבוטח תשובות מלאות וכנות לשאלות בעניינים מהותיים או הסתיר מן המבטח בכוונת מרמה עניין מהותי או לא נקט באמצעים שדרש המבטח להקלת הסיכונים המבוטחים לפי פוליסה זו, יהיה המבטח רשאי לבטל את הפוליסה או להקטין את היקף חבותו והכל על פי הוראות חוק חוזה הביטוח, התשמ"א 1981 (להלן: "החוק").

- ד . המבוטח יודיע למבטח במשך תקופת הביטוח על כל שינוי שחל בענין מהותי מיד עם היוודע לו על כך: לא גילה המבוטח למבטח שינוי כזה יהיה המבטח רשאי לבטל את הפוליסה או להקטין את היקף חבותו על פי הוראות החוק.
- ה . המבוטח ימסור למבטח דו"ח תביעות כמשמעותו בסעיף 40 להלן.

28 . ביטוח כפל

- א . אם בוטח הרכב בפני הסיכונים הכלולים בפוליסה זו אצל יותר ממבטח אחד לתקופות חופפות יודיע המבוטח על כך בכתב למבטח מיד לאחר שנעשה ביטוח הכפל או מיד לאחר שנודע לו על כך.
- ב . בביטוח כפל אחראים המבטחים כלפי המבוטח יחד ולחוד.

29 . הארכת הביטוח

כל הארכה של תקופת הביטוח על פי פוליסה זו טעונה הסכמה מפורשת בכתב של המבטח.

30 . תשלום דמי הביטוח וסכומים אחרים

- א . דמי הביטוח וכל יתר הסכומים המגיעים מהמבוטח למבטח בקשר לפוליסה זו ישולמו במלואם תוך 30 ימים מיום תחילתה של תקופת הביטוח, או מיום הגשת החשבון בעד דמי הביטוח למבוטח, לפי המאוחר, או במועדים אחרים שפורטו ברשימה. בפוליסה זו "דמי הביטוח" סך כל התשלומים, למעט מס בולים שרשאי מבטח לגבות ממבוטח במועד תחילת הביטוח בקשר לפוליסה זו.
- ב . לא שולם סכום כלשהו המגיע מן המבוטח למבטח במועדו, ישא סכום שבפיגור ריבית שנתית כנקוב ברשימה ו/או הפרשי הצמדה בהתאם לשינויים במדד המחירים לצרכן, בין המדד שפורסם סמוך לפני היום שנקבע לתשלום ובין המדד שפורסם סמוך לפני יום התשלום בפועל.
- ג . לא שולם סכום כלשהו שבפיגור כאמור תוך 15 ימים לאחר שהמבטח דרש מהמבוטח בכתב לשלמו, רשאי המבטח להודיע למבוטח בכתב כי הביטוח יתבטל כעבור 21 ימים נוספים אם הסכום שבפיגור לא יסולק לפני כן, ואם נקבע מוטב שאינו המבוטח, והקביעה היתה בלתי חוזרת, רשאי המבטח לבטל את הביטוח אם הודיע למוטב בכתב על הפיגור האמור והמוטב לא סילק את הסכום שבפיגור תוך 15 ימים מהיום שנמסרה לו ההודעה האמורה.
- ד . אין בביטול הביטוח על פי סעיף זה כדי לגרוע מחובת המבוטח לסלק את הסכום שבפיגור המתייחס לתקופה שעד לביטוח האמור, וכן את הוצאות המבטח.

31 . השתתפות עצמית

- א . בקרות מקרה הביטוח המכוסה לפי פרק א' לפוליסה זו, פרט למקרה ביטוח שגרם לרכב לאובדן גמור או לאובדן גמור להלכה ינוכה מתגמולי הביטוח סכום של השתתפות עצמית הקבוע ברשימה לגבי כל תביעה ובהתאם לסוג הנזק שנגרם.
- ב . בקרות מקרה ביטוח המכוסה לפי פרק ב' לפוליסה זו, ישלם המבטח לצד שלישי את כל הסכומים שהמבוטח יהיה חייב לשלם כאמור בסעיף 12 לעיל. המבטח יגבה מהמבוטח את סכום ההשתתפות העצמית הקבוע ברשימה בשל מקרה הביטוח ולא ינכה את סכום ההשתתפות העצמית מהסכומים המשולמים לצד שלישי.
- ג . על אף האמור בסעיף קטן ב' אם הסכום שהמבוטח חייב לשלם לצד שלישי שווה לסכום השתתפות העצמית או קטן ממנו, ישא המבוטח בעצמו בתשלום לצד השלישי והמבטח לא יהיה חייב לשלם לצד שלישי כל סכום שהוא.
- ד . באירוע אחד שבו מקרה הביטוח מכוסה לפי פרקים א' וב' גם יחד ינוכה מתגמולי הביטוח סכום ההשתתפות העצמית רק פעם אחת - ע"פ הסכום הגבוה מבין השניים.

32 . הצמדת סכום ההשתתפות העצמית

סכום ההשתתפות העצמית לגבי מקרי ביטוח המכוסים לפי פוליסה זו ישתנה בהתאם לשינויים במדד המחירים לצרכן החל ממדד המחירים לצרכן שפורסם סמוך לפני תחילת תקופת הביטוח ועד למדד המחירים לצרכן שפורסם סמוך לפני תשלום ההשתתפות העצמית על ידי המבוטח.

33 . החזרת היקף הכיסוי לקדמותו

- לאחר ששילם המבטח תגמולי ביטוח למבוטח או לצד שלישי בשל מקרה ביטוח במשך תקופת הביטוח, ישיב המבטח את היקף חבותו לפי פוליסה זו לקדמותו כפי שהיה סמוך לפני קרות מקרה הביטוח. דמי הביטוח שעל המבוטח לשלם בעד השבת היקף הביטוח לקדמותו יחושבו:
- א . כאשר שולמו תגמולי הביטוח לפי פרק א' לפוליסה - כאחוז מסכום תגמולי הביטוח ששולמו בשיעור שהתיר המפקח לאותו רכב לפי גילו ולתקופת הביטוח שנוותרו ממועד קרות מקרה הביטוח ועד תום תקופת הביטוח על פי פוליסה זו.
- ב . כאשר שולמו תגמולי הביטוח לצד ג' לפי פרק ב' לפוליסה - כגובה דמי הביטוח הנגבים עבור ביטוח בגובה הסכום כתגמולי ביטוח לצד ג' בערכו ביום מקרה

הביטוח יחסית לתקופת הביטוח שנותרה ממועד קרות מקרה הביטוח ועד תום תקופת הביטוח על פי פוליסה זו.
סעיף זה לא יהא בתוקף בכל מקרה של תשלום בגין אובדן לרבות אובדן גמור להלכה של כלי הרכב.

34 . ביטול הביטוח

- א . המבוטח רשאי לבטל את הביטוח בכל עת שהיא לפני תום תקופת הביטוח, לפי שיקול דעתו, ובלבד שהודעה על כך תישלח למבטח בדואר רשום 21 ימים לפחות לפני התאריך שבו יתבטל הביטוח . במקרה כזה ישאיר המבטח לעצמו דמי ביטוח מחושבים לפי 10% מדמי הביטוח השנתיים, בעד כל חודש או חלק ממנו שבו היה הביטוח בתוקף ובנוסף לזה תוספת כוללת של 10% מדמי ביטוח השנתיים, והיתרה תוחזר למבוטח.
- ב . מבלי לגרוע מזכויות המבטח על פי דין או על הוראה אחרת כלשהי בפוליסה זו, רשאי המבוטח לבטל את הביטוח בכל עת שהיא לפני תום תקופת הביטוח, לפי שיקול דעתו, ובלבד שהודעה על כך תישלח למבוטח בדואר רשום 21 ימים לפחות לפני התאריך שבו יתבטל הביטוח, ובמקרה כזה המבוטח יהיה זכאי להחזר דמי הביטוח ששילם למבטח בעד התקופה שלאחר ביטול הביטוח.
- ג . החזר דמי הביטוח כאמור בסעיפים קטנים א' ו-ב' ייעשה, תוך 30 ימים מיום ביטול הביטוח. לסכום החזר יתווספו הפרשי הצמדה החל ממדד המחירים לצרכן שפורסם סמוך לפני תחילת הביטוח עד למדד המחירים לצרכן שפורסם סמוך לפני החזרת דמי הביטוח.
- ד . אם המבוטח יבטל את הפוליסה לפני תום תקופת הביטוח המוסכמת והעילה לביטול אינה שהמבוטח הפר את החוזה או ניסה להונות את המבטח, ישלם המבוטח למבוטח, במקום החזר כאמור בסעיף קטן ב', את הסכום שהוא דורש ממבוטח דומה לאותו סוג ביטוח ביום החזר הסכום למבוטח, יחסית לתקופה שנותרה עד תום תקופת הביטוח המוסכמת. התשלום ייעשה תוך 30 ימים מיום ביטול הפוליסה.

35 . תביעה לתגמולי ביטוח

- א . קרה מקרה הביטוח, על המבוטח או המוטב להודיע על כך למבטח מיד לאחר שנודע להם על כך.
- ב . כל תביעה לתשלום תגמולי ביטוח על פי הפוליסה תוגש בכתב.
- ג . על המבוטח, או על המוטב, לפי הענין, למסור למבטח, תוך זמן סביר לאחר שנדרש לכך, את המידע והמסמכים הדרושים לבירור החבות והיקפה, ואם אינם ברשותו, עליו לעזור למבטח ככל שיוכל להשיגם.
- ד . המבטח, מיד לאחר שקיבל הודעה מהמבוטח או מהמוטב על קרות מקרה הביטוח, יעשה את הדרוש לבירור חבותו.
- ה . תגמולי הביטוח ישולמו תוך 30 ימים מהיום שהיו בידי המבטח המידע והמסמכים הדרושים לבירור חבותו. ולגבי גניבה אשר בעקבותיה לא נמצא הרכב במשך 30 יום, תוך 7 ימים מהיום האמור.
- ו . תגמולי הביטוח המשולמים לצג ג' ישתנו בהתאם ליחס שבין מדד המחירים לצרכן שפורסם סמוך לפני יום קרות מקרה הביטוח לבין מדד המחירים לצרכן שפורסם סמוך לפני יום התשלום.
- ז . על תגמולי הביטוח המשולמים לצד ג' או המשולמים למבוטח, יתווספו הפרשי הצמדה החל מהמדד שפורסם סמוך לפני מועד מקרה הביטוח ועד למועד תשלומם בפועל, וכן ריבית בשיעור של 4% לשנה מתום 30 יום מהיום בו הוגשה התביעה. אין בהוראה זו כדי לגרוע מסמכותו של בית המשפט לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה - התשכ"א - 1961 .

36 . הודאה ללא הסכמת המבטח

שילם המבוטח או אדם מטעמו פיצוי בקשר למקרה ביטוח המכוסה לפי פוליסה זו, או הודה בחבות, הציע, הבטיח או התחייב לפיצוי כאמור, ללא הסכמת המבטח מראש, לא יחייב הדבר את המבטח.

37 . מקדמה ותגמולים שאינם שנויים במחלוקת

- א . בקורת מקרה הביטוח יהא המבוטח או הצד השלישי, לפי העניין, זכאי לקבל מהמבטח מקדמה או התחייבות כספית שתאפשר לקבל שירות לתיקון הנזק, וזאת על חשבון הכספים שיגיעו מהמבטח לפי תנאי פוליסה זו.
- ב . תגמולי ביטוח שאינם שנויים במחלוקת ישולמו תוך 30 ימים מהיום שנמסרה למבטח תביעה בכתב לתשלום תגמולי הביטוח, והם ניתנים לתביעה בנפרד מיתר התגמולים.
- ג . סכומים ששולמו למבוטח או לצד שלישי מכוח סעיפים קטנים א' ו-ב' ינוכו מתגמולי הביטוח הסופיים שישולמו. הסכומים שינוכו ישתנו בהתאם לשינויים במדד המחירים לצרכן בין המדד שפורסם סמוך לפני תשלומם לבין המדד שפורסם סמוך לפני יום תשלום הסכום הסופי של תגמולי הביטוח.
- ד . התשלום הסופי והמלא של תגמולי הביטוח למקרי נזק לפי פרק א' ייעשה לאחר המצאת הוכחות סבירות כי המבוטח תיקן את הנזק לרכב.

38 . התיישנות

תקופת התיישנות של תביעה לתגמולי ביטוח לפי פוליסה זו היא שלוש שנים מיום קרות מקרה הביטוח: התביעה לתגמולי ביטוח לפי פרק ב' אינה מתיישנת כל עוד לא התיישנה תביעת הצד השלישי כנגד המבוטח.

39 . תחלוף

- א . היתה למבוטח בשל מקרה הביטוח גם זכות פיצוי או שיפוי כלפי אדם שלישי שלא מכוח חוזה הביטוח, עוברת זכות זו למבטח מששילם תגמולים למבוטח או למוטב וכשיעור התגמולים ששילם.
- ב . המבטח אינו רשאי להשתמש בזכות שעברה אליו לפי סעיף זה באופן שיפגע בזכות של המבוטח לגבות מן האדם השלישי פיצוי או שיפוי מעל לתגמולים שקיבל מהמבטח.
- ג . קיבל המבוטח מן האדם השלישי פיצוי או שיפוי שהיה מגיע למבטח לפי סעיף זה, עליו להעבירו למבטח: עשה פשרה, ויתור או פעולה אחרת הפוגעת בזכות שעברה למבטח, עליו לפצותו בשל כך.
- ד . הוראות סעיף זה לא יחולו אם מקרה הביטוח נגרם שלא בכונה בידי אדם שמבוטח סביר לא היה תובע ממנו פיצוי או שיפוי, מחמת קירבת משפחה או יחס של מעביד ועובד שבניהם.

40 . דו"ח תביעות

- א . בתום 11 חודשים מתחילת תקופת הביטוח - בביטוח לשנה אחת, או בתום תקופת הביטוח - בביטוח לתקופה הקצרה משנה, ישלח המבטח למבוטח דו"ח תביעות שבו יציין אם המבוטח הגיש, עד למועד האמור, תביעה או תביעות תוך פירוט הכיסיים לכל שנת ביטוח וכן פרוט כל מקרה ביטוח שבשלו הוגשה תביעה כאמור בתקופה של שלוש שנים שקדמו למועד הדו"ח או בתקופה בה היה המבוטח מבוטח אצלו, לפי התקופה הקצרה מביניהם.
- ב . הוגשה תביעה ראשונה לאחר תום 11 חודשים מתחילת תקופת הביטוח, ישלח המבוטח דו"ח מתקן מיד עם הגשת התביעה.
- ג . בסעיף זה "תביעה" - תביעה לתגמולי ביטוח לפי סעיף 35 לעיל בשיעור העולה על 35% מהיקף הפרמיה למלוא תקופת הביטוח.

41 . הודעות

- הודעה של המבוטח או של המוטב למבטח תינתן למבטח בכתב לפי אחד מהמענים האלו: -
- א . מען משרדו של המבטח, כמצויין בכותרת לפוליסה או כל מען אחר בישראל שעליו יודיע המבטח בכתב למבוטח, או למוטב מזמן לזמן.
- ב . במשרדו של סוכן הביטוח, הרשום בפוליסה - לפי מענו, כמפורט בה, או לפי כל מען אחר בישראל שעליו יודיע סוכן הביטוח הנזכר או המבטח בכתב למבוטח או למוטב מזמן לזמן.

42 . תחולת החוק

- הוראות חוק חוזה הביטוח תשמ"א - 1981 תחולנה בכל הקשור לפוליסה זו ככל שיתחייב על פי הענין אלא אם הותנה אחרת בפוליסה זו.

השלמות ותוספות

43 . שעבוד

- תגמולי ביטוח בגין כלי הרכב לפי פרק א' באם יגיעו, ישולמו בכפיפות לכל תנאי הפוליסה לבנק או לזכאי הנקוב ברשימה על פי זכות ההנאה הכספית שיש לו בכלי הרכב המבוטח לפי פוליסה זו. כל דבר האמור בסעיף זה לא יפורש כמרחיב את אחריות החברה על פי הפוליסה או כגורע מסמכות כל שהיא שהוענקה לה.

מותנה בזה כי למרות כל הנאמר בפוליסה או בתוספת כלשהי בדבר ביטול הפוליסה ע"י החברה יהיה לביטול הביטוח תוקף רק במועד הנקוב בהודעה אשר תימסר בכתב לבנק או לזכאי לפחות 30 יום לפני אותו מועד.

44 . אחריות שילוחית

- בכל מקרה שאחריות המבוטח המכוסה על פי פרק ב' - אחריות כלפי צד שלישי תהווה עילה לתביעה גם נגד מעבידו של המבוטח כפי שרשום ברשימה של פוליסה זו בגין אחריותו השילוחית למעשה ו/או מחדל של המבוטח, תכסה החברה גם אחריות שילוחית זו אולם אחריות החברה לא תעלה על גבול האחריות בפרק ב' האמור לעיל.

שמאות נזקי רכב (רכוש) ונזקי רכוש לצד שלישי

מבוטח יקר, בהתאם להנחיות הפיקוח על הביטוח, הננו להביא לידיעתך הסברים המתייחסים לתהליך השמאות במקרה של נזק לכלי הרכב המבוטח:

1. הערכת הנזק לאחר קרות מקרה הביטוח

- פעולתו של מבטח, סוכן ביטוח ושמאי ליישוב תביעה ומתן שומה תעשה בתום לב ותחתור ליישוב מהיר, הוגן וצודק של התביעה באופן שתצומצם, ככל הניתן, עלות הטיפול והטרחה של המבוטח.
- א. לאחר קרות מקרה הביטוח ולפני תיקון הנזק לרכב, יבחר המבוטח שמאי חוץ מתוך רשימת שמאי החוץ, כמפורט להלן, על מנת להעריך את הנזק לרכב. הודיע המבוטח למבטח שאין לו העדפה לקבל שירות משמאי מסוים, יבחר המבטח שמאי מתוך רשימת שמאי החוץ של אותו מחוז באופן אקראי שיבטיח כי לא תהיה בכל עת העדפה כל שהיא בבחירת שמאי מסוים על פני שמאי אחר. המבטח יעביר למבוטח באופן מיידי את פרטי שמאי החוץ, לרבות הפרטים הנדרשים לשם התקשרות עימו. מבטח יאסוף וישמור מידע בדבר מספר השומות שביצע כל שמאי ברשימת שמאי החוץ שנבחר באופן האמור בסעיף קטן זה.
- ב. השמאי יערוך את הצעת התיקון והשומה על פי שיקול דעתו המקצועי, ובהתאם להוראות כל דין, לרבות הוראות אלה והוראות משרד התחבורה הנוגעות לעניין.
- ג. עם סיום עריכת הצעת התיקון או השומה, יעביר השמאי עותקים מהן למבוטח וכן למבטח ולמוסר.
- ד. המבטח והשמאי יתעדו וישמרו את כל החומר הנוגע להערכת הנזק, לרבות כל התכתבות, הצעת תיקון ושומה הקשורה בתיק התביעה ובתיקון הרכב, וזאת למשך שלוש שנים לפחות. המבטח והשמאי יעבירו למבוטח בסמוך לאחר דרישתו, כל מסמך ומידע שידרוש בעניין הערכת הנזק.
- ה. הצעת התיקון והשומה של שמאי החוץ יהיו הצעת התיקון והשומה הקובעות, אלא אם כן הציג המבטח בכתב הצעת תיקון או שומה נגדיות (של כל שמאי שהוא) והודיע על רצונו לערער על הצעת התיקון או השומה לשמאי מכריע כמפורט להלן, לא יאוחר מיום עבודה אחד מיום עריכת הצעת התיקון על ידי שמאי החוץ ומסירתה למבטח או שבוע ממועד העברת השומה למבטח, לפי העניין.
- ו. המבוטח יהיה רשאי לערער על הצעת התיקון או על השומה של שמאי החוץ, ובלבד שהציג הצעת תיקון נגדית והודיע על רצונו לערער לפני תיקון הרכב, או הציג שומה נגדית לא יאוחר משבוע לאחר שנמסרה לו השומה של שמאי החוץ.
- ז. בערעור על השומה של שמאי החוץ בפני שמאי מכריע ניתן לערער רק על אותם עניינים שלא נקבעו בהצעת התיקון, על אותם עניינים שנכללו בהצעת התיקון אך שונו בשומה, או על אותם עניינים שיכלו להתברר במהלך תיקון הרכב בלבד.
- ח. המבטח ישא במלוא עלות שכר הטרחה של שמאי החוץ.
- ט. לחילופין: המבטח יאפשר למבוטח לבחור בשמאי אחר והוא רשאי להתנות בחירה כאמור בכך שהמבוטח יאפשר לשמאי מטעם המבטח לבדוק את הרכב טרם תיקונו. מבטח המעוניין בכך ישלח שמאי מטעמו לבדיקת הרכב לא יאוחר מיום עבודה אחד ממועד קבלת הצעת התיקון של השמאי האחר. שומה זו לא תהיה השומה הקובעת כמפורט בסעיף קטן (ו). אין בהוראת סעיף קטן זה כדי לגרוע מזכותו של המבוטח לקבל החזר עבור עלות שכר הטרחה של השמאי האחר, ככל שעומדת לו זכות זו.

2. רשימת שמאי חוץ

- א. מבטח יכין רשימת שמאים לכל מחוז בפיזור גיאוגרפי נאות (להלן - **הרשימה** או **רשימת שמאי החוץ**).
- ב. הרשימה תכלול לפחות שמאי אחד לכל 2,000 כלי רכב שהיו מבוטחים בביטוח רכב רכוש אצל המבטח ביום האחרון של השנה הקלנדרית החולפת. ניתן להוסיף שמאים בכל עת.
- ג. בכל מקרה, מספר השמאים בכל מחוז לא יפחת משבעה.
- ד. מבטח יהיה רשאי להכין רשימות שמאי חוץ נוספות עבור כלי רכב שאינם אחד מאלה: כלי רכב פרטיים או מסחריים עד 4 טון או אופנועים. ניתן לקבוע רשימות אלה גם שלא על פי מחוזות, ובלבד שנכללו בכל רשימה המישה שמאים לפחות.

3. מנגנון שמאי מכריע

- א. איגוד חברות הביטוח ואיגוד השמאים ירכיבו רשימת שמאים מכריעים, אשר ישומו את הנזק בכל מקרה של מחלוקת בין שתי הצעות תיקון או שתי שומות. הרשימה תכלול מספר סביר של שמאים בפיזור גיאוגרפי נאות, והיא תהיה זמינה לציבור, לרבות באמצעות האינטרנט.
- ב. הודיעו המבוטח או המבטח על רצונם לערער על הצעת התיקון או השומה כאמור בסעיפים 1(ו) או 1(ז), ייקבע השמאי המכריע אקראית מתוך רשימת השמאים המכריעים. השמאי המכריע לא יהיה שמאי בית או שמאי חוץ של המבטח הרלוונטי.
- ג. השמאי המכריע ייתן חוות דעתו לא יאוחר מיום עבודה אחד לאחר שקיבל את הצעות התיקון או שבעה ימים מיום שקיבל את השומות של שני השמאים.
- ד. שכרו של השמאי המכריע יקבע מראש. השמאי המכריע יקבע גם את אופן חלוקת שכרו ועלות הצעת התיקון הנגדית או השומה הנגדית של המבוטח, בין המבטח למבוטח, בשים לב לתוצאת הערעור. עלות הצעת התיקון או השומה הנגדית של המבטח תהיה על חשבון המבטח.

4. השפעה על שמאים, הליך השומה ותיקון הרכב

- מבטח, סוכן ביטוח, מבטח, מוסך או כל גורם רלוונטי אחר לא ישפיעו (מעבר להעברת מידע רלוונטי) על שיקול דעתו המקצועי הבלתי תלוי של שמאי הקובע שומה עבור מבטח, ובכלל זה:
- א. לא תוטל כל הגבלה שהיא על מבטח לפנות ישירות לשמאי. לעניין זה, דרישה של מבטח כי פניה של המבוטח לשמאי תעשה רק אחרי שהמבוטח פנה למבטח, תחשב להגבלה. יובהר כי אין בהוראה זו כדי לגרוע מחובתו של מבטח להודיע למבטח על מקרה הביטוח מיד לאחר שנודע לו על קרות המקרה ועל זכותו לתגמולי ביטוח בהתאם להוראות סעיף 22 לחוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981.
- ב. בהליך הערכת הנזק אסורה מעורבות כלשהי של כל גורם זולת שמאי החוץ. אין בהוראה זו כדי למנוע מהמבטח להעביר לשמאי מידע לפני עריכת השומה כגון מידע לגבי כיסוי ביטוחי, פרטי הפוליסה, תנאי הפוליסה, הרחבות וכדומה.
- ג. לאחר מסירת הצעת התיקון, רשאים המבטח או המבוטח להעלות בפני שמאי החוץ הערה בעניין טכני בלבד הנוגע להצעת התיקון, ואשר אין בה השפעה כלשהי על שיקול דעתו המקצועי של השמאי. לעניין זה, "הערה בעניין טכני" - הערה בדבר טעות לשון, טעות בחישוב, השמטה מקרית, הוספת דבר בשוגג וכדומה.

- מצא השמאי כי יש בסיס להערה שהועלתה, יפרט את ההערה ויעדכן בכתב את הצעת התיקון. השמאי ימסור גם את הצעת התיקון המעודכנת למוסך, למבטח ולמבוטח, בצרוף הסבר לגבי ההבדלים בין הצעת התיקון זו לבין ההצעה הקודמת. אין בהוראת סעיף קטן זה כדי לגרוע מזכותו של מי מהצדדים לערער על הצעת התיקון בהתאם למנגנון הקבוע בסעיפים קטנים 1(ו) ו-1(ז).
- ד. לא ינחו את השמאי בהוראות המגבילות את שיקול דעתו המקצועי, לרבות בעת הגדרת הרכב כרכב "באובדן גמור" גם אם הנזק הגולמי לרכב נמוך מ- 60%.
- ה. לא יטילו על השמאי מטלות שאינן עולות בקנה אחד עם תפקידו כשמאי, ובפרט:
1. לא ידרשו ממנו להפנות מבוטחים למוסכי הסדר או מוסכים מסוימים אחרים;
  2. לא ידרשו ממנו לחתום על טפסים לבדיקת רכב לאחר תיקון.
- ו. סוכן ביטוח, מוסך, שמאי או כל גורם אחר לא ישלמו עמלה מכל סוג, לרבות טובת הנאה כלשהי, האחד למשנהו, בקשר להסדר זה.
- ז. מבטח, סוכן ביטוח, מוסך או שמאי לא יעניקו או יקבלו עמלה או כל טובת הנאה, לרבות בדרך של הנחות בהשתתפות עצמית, מתן רכב חלופי וכיו"ב, במסגרת ואגב הליך בחירת זהות השמאי.
- ח. סוכן ביטוח המעורב בהליך בחירת השמאי יעשה זאת לטובת מיצוי זכויותיו של המבוטח בלבד ולפי שיקול דעתו המקצועי.

5. גילוי נאות

- א. מבטח ימסור למבוטח במועד כריתת חוזה הביטוח דף הסבר אשר יכלול מידע כללי בנוגע לבחירת שמאי והליך השומה, בדבר הזכויות העומדות למבוטח על פי הפוליסה, וכן בדבר הצעדים שעליו לנקוט לשם מימוש זכויות אלה (להלן-**דף ההסבר**).
- ב. מבטח יכלול בפוליסת הרכב, בדף ההסבר ובאתר האינטרנט שלו גילוי מפורט של המנגנון שנקבע והמפורט בגב הצעה זו.
- ג. רשימת שמאי החוץ המעודכנת ודף ההסבר יהיו זמינים לציבור, לרבות באמצעות אתר האינטרנט של המבטח, ויועברו למבוטח בכל מועד על פי דרישתו באמצעות פקס ודואר אלקטרוני.
- ד. הודיע המבוטח למבטח אודות מקרה ביטוח, יידע המבטח את המבוטח כי עומדת למבוטח הזכות לבחור שמאי חוץ או שמאי אחר, יסביר לו את ההבדלים ביניהם, וכן יידע את המבוטח בדבר הדרכים העומדות לרשותו לשם קבלת רשימת שמאי החוץ ודף ההסבר, ויציע למבוטח לקבל את הרשימה המעודכנת של שמאי החוץ ואת דף ההסבר באמצעות פקס ודואר אלקטרוני.
- ה. מבטח ימסור למבוטח, טרם תיקון הרכב, את כל הצעות התיקון שהגיעו לידיה וכל מסמך רלוונטי אחר אשר הועבר אליו אגב השומה. בנוסף, המבטח ימסור למבוטח את דוח השמאי הסופי סמוך לאחר השלמתו. דוחות אלה יכללו בין היתר, על פי העניין, את כל אלה:
- (1) תיאור זיהוי הרכב נשוא השומה;
  - (2) פירוט הנזק הפיזי שנגרם בשל מקרה הביטוח, לרבות תיאור מילולי של הנזק;
  - (3) הערכה כספית של הנזק, לרבות ירידת ערך, בשל מקרה הביטוח ואופן חישובם, לרבות: * החלפים שבהם יש להשתמש לתיקון הנזק תוך ציון המספר הקטלוגי שלהם או ציון ותיאור החלף: חדש/משומש/משופץ, מקורי/תחליפי, שם היצור, ארץ ייצור, שם היבואן וכל פרט ונתון מזהה. * מחירי החלפים. * מספר שעות העבודה הנדרשות לתיקון הנזק, כולל פירוט השעות הנדרשות עבור כל אחד מסעיפי התיקון השונים. * מחירי שעת עבודה. * אופן חישוב שווי הרכב לעניין ירידת הערך ואופן חישוב ירידת הערך. * אופן חישוב שווי הרכב במקרה של אובדן מוחלט; * כל מידע עובדתי נוסף עליו מתבססת השומה; * פרטי עורך השומה וחתימתו בהתאם להוראות הדין.

ו. מבטח יהיה רשאי להעביר למבטח אשר הסכים לכך, את המסמכים כאמור בסעיף קטן (ה) באמצעות אתר האינטרנט של המבטח או באמצעות משלוח דואר אלקטרוני למבטח.

משרד ראשי: "בית שומרה"

הסיבים 23 ק.מטלון פתח-תקוה

ת.ד. 7634, מיקוד 49170

טלפון: 03-9258000, פקס: 03-9214620

www.shomera.co.il